

Informácia o stave implementácie
európskych štrukturálnych a investičných fondov
k 15.09.2023

Obsah

1.	Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 15.09.2023	3
1.1	Stav implementácie podľa operačných programov	5
1.2	Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 15.09.2023 podľa jednotlivých OP	7

1. Implementácia programového obdobia 2014 – 2020 k 15.09.2023

V programovom období 2014 – 2020 sa implementujú fondy EÚ prostredníctvom 11 operačných programov, pričom za implementáciu každého operačného programu je zodpovedný riadiaci orgán.

Informácia je spracovaná za 10 operačných programov, teda bez Programu rozvoja vidieka, ktorý je možné čerpať v zmysle legislatívy EÚ až do 31.12.2025.

Riadiaci orgán (RO) je orgán štátnej správy alebo orgán územnej samosprávy určený vládou SR na realizáciu operačného programu. RO je v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013 plne zodpovedný za efektívne riadenie a implementáciu daného operačného programu v súlade so zásadou správneho finančného riadenia.

Rok 2023 je pre RO kľúčový na zabezpečenie riadneho ukončovania programov. RO v tejto fáze implementácie finalizujú prípravy posledných žiadostí o zmenu programu, zabezpečujú zvýšený počet administratívnych kontrol žiadostí o platbu, ukončovanie projektov, prípravu fázovania niektorých projektov, riešenie prebiehajúcich skúmaní, vysporiadanie nezrovnalostí a zabezpečujú všetky potrebné postupy pre úspešné ukončovanie programov.

V nadväznosti na stav zazmluvnenia alokácie EŠIF, ktorý je na úrovni 105,08 %, je zároveň kľúčové, aby všetci prijímatelia eurofondov svoje projekty reálne dokončili a zaplatili posledné faktúry dodávateľom najneskôr do konca decembra 2023. Efektívne dočerpanie eurofondov do veľkej miery závisí práve od prijímateľov, pretože je v ich rézii, aby svoje projekty úspešne dokončili a peniaze z eurofondov tak neprepadli. Všetky úhrady výdavkov v rámci projektov v súlade s európskou legislatívou sú prijímatelia povinní vykonať do 31. decembra 2023.

Uhrádzanie žiadosti o platbu prijímateľom, a teda zvyšovanie čerpania finančných prostriedkov bude reálne prebiehať až do marca 2024 z dôvodu financovania na národnej úrovni a zaslania posledných súhrnných žiadostí o platbu z riadiacich orgánov na certifikačný orgán MF SR.

Z celkovej alokácie 14,50 mld. EUR je k 15.09.2023 vyčerpaných 11,31 mld. EUR a zostáva vyčerpať ešte 3,19 mld. EUR (EÚ zdroj), z čoho:

- 1,10 mld. EUR pôjde na riešenie energokrízy;
- 79,54 mil. EUR na podporu UA utečencov (235,71 mil. EUR už bolo vyplatených);
- 2,01 mld. EUR na realizáciu zazmluvnených projektov.

POKROK V IMPLEMENTÁCII OD 15.05.2023 DO 15.09.2023:

- ✓ v roku 2023 bolo k 15.09.2023 vyčerpaných spolu 1,71 mld. EUR, z toho 68 % t. j. 1,16 mld. EUR od 15.05.2023 do 15.09.2023;
- ✓ nárast čerpania o 1,16 mld. EUR, čo predstavuje nárast o 8,00 p.b.; zo 70,02 % na 78,02 %;
- ✓ nárast kontrahovania o 365,94 mil. EUR;
- ✓ prebieha príprava národných projektov v rámci SAFE (energokríza) tak, aby prvá platba prebehla v 4.Q 2023 – 23.08.2023 už bola predložená ŽoNFP v rámci OP II;
- ✓ nárast kontrahovania o 296,67 mil. EUR na podporu UA utečencov prostredníctvom iniciatívy FAST CARE v rámci OP IŽ, OP II a IROP;
- ✓ nárast čerpania o 235,71 mil. EUR na podporu UA utečencov prostredníctvom iniciatívy FAST CARE v rámci OP IŽ, OP II a IROP.

Kľúčové opatrenia na vyčerpanie 3,19 mld. EUR sú:

1. ukončovanie implementácie projektov zo strany prijímateľov do 31.12.2023 a dočerpanie zostávajúcich alokácií jednotlivých programov;
2. **SAFE** (podpora riešenia energokrízy z eurofondov) v súčasnosti RO avizujú vyčleniť 1,10 mld. EUR, s možnosťou navýšenia až do výšky 1,45 mld. EUR, a to na pomoc zraniteľným domácnostiam prostredníctvom 3 OP, a to: OP II, OP KŽP a IROP;

3. **FAST CARE** (pomoc UA utečencom) – **315,26 mil. EUR** je presmerovaných na výdavky súvisiace s prvotným prijatím **UA utečencov** a ich integráciou do spoločnosti prostredníctvom 3 OP, a to: IROP, OP ĽZ a OP II. **K 15.09.2023 bolo vo výzvach a vyzvaniach FAST-CARE sprístupnených 330,79 mil. EUR (104,93 %), zazmluvnených 310,85 mil. EUR (98,60 %) a vyplatených 235,71 mil. EUR (74,77 %).**
4. **využívanie 15 % flexibility** čerpania finančných prostriedkov na úrovni prioritnej osi v rámci operačného programu/fondu bez potreby realokácie;
5. **analýza a doriešenie prebiehajúcich skúmaní** vrátane urgencie vecne príslušných orgánov pre uzavretie konaní a deklarovanie oprávnených výdavkov na EK;
6. **využívanie fázovania – možné** rozdelenie projektov na 2 fázy, z ktorých druhá bude ukončená v programovom období 2021 – 2027. Jednotlivé RO a SO predložili do 31.08.2023 aktualizáciu menného zoznamu projektov, ktoré plánujú fázovať, vrátane rozdelenia alokácií na 1. a 2. fázu;
7. **sfunkčnenie projektov, ktoré nebudú do 31. decembra 2023 finančne ukončené, najneskôr do 15. februára 2027** (možné dofinancovanie projektov z vlastných zdrojov prijímateľa). Jednotlivé RO a SO predložili do 31.08.2023 indikatívny zoznam tzv. nefunkčných projektov;
8. **využívanie dodatočného príspevku, teda využitie prostriedkov získaných uplatnením 100 % financovania** výdavkov zo strany EK za 7. a 8 účtovný rok na dofinancovania zvýšených výdavkov projektov;
9. **využitie dočasného nadkontrahovania a nadčerpania** v sume 496 mil. EUR s cieľom vyčerpať 100 % alokácie záväzkov EK.

Tabuľka č. 1: Prehľad opatrení na vyčerpanie 3,19 mld. EUR

Operačný program	Zostáva vyčerpať do konca program. obdobia - 3/2024 (alokácia - čerpanie)	Plánovaná realokácia na energokrízu	Realokácia na migračnú krízu (zostatok)	Zostáva vyčerpať po realokácii na energo a migračnú krízu
OP Integrovaná infraštruktúra	1 481 315 678	574 818 551	10 472 222	896 024 905
OP Kvalita životného prostredia	861 858 009	448 912 261		412 945 748
Integrovaný regionálny OP	390 723 991	76 366 735	33 903 256	280 454 000
OP Ľudské zdroje	361 324 367	-	35 169 067	326 155 300
OP Efektívna verejná správa	47 604 538			47 604 538
PS Interreg V-A SK-AT	18 898 115			18 898 115
PS Interreg V-A SK-CZ	16 086 080			16 086 080
OP Technická pomoc	3 591 493			3 591 493
OP Rybné hospodárstvo	5 212 647			5 212 647
Program spolupráce INTERACT III	277 213			277 213
EŠIF bez PRV:	3 186 892 129	1 100 097 547	79 544 545	2 007 250 038

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR), RO

Z objemu 3,19 mld. EUR je plánovaných na:

- ✓ **SAFE**, t. j. riešenie energokrízy: 1,10 mld. EUR
- ✓ **FAST CARE**, podpora UA utečencov: 79,54 mil. EUR (235,71 mil. EUR už bolo vyčerpaných)
- ✓ **realizácia zazmluvnených projektov EŠIF: 2,01 mld. EUR (t. j. 14 % z alokácie)**

K 15.09.2023 je v realizácii ešte 6 432 projektov (**okrem projektov FAST CARE**) so zazmluvnenou sumou 9,49 mld. EUR, z ktorých je **ešte nevyčerpaných 4,45 mld. EUR** (EÚ zdroj).

1.1 Stav implementácie podľa operačných programov

Aktuálna alokácia EÚ zdrojov programového obdobia 2014 – 2020 je vo výške 14,50 mld. EUR (oproti pôvodnej alokácii vo výške 13,78 mld. EUR došlo v rokoch 2021 – 2022 k navýšeniu o zdroje REACT-EU vo výške 722,25 mil. EUR).

➤ Výzvy/vyzvania

Z celkovej alokácie na programové obdobie 2014 – 2020 sprístupnili riadiace orgány v **845 výzvach a vyzvaniach** pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku k 15.09.2023 finančné prostriedky vo výške **22,67 mld. EUR**, čo predstavuje **156,79 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

➤ Kontrahovanie

Úroveň **kontrahovania** všetkých fondov alokovaných pre SR (okrem EPFRV) v rámci programového obdobia 2014 – 2020 dosiahla k 15.09.2023 hodnotu **15,24 mld. EUR**, čo predstavuje **105,08 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

➤ Čerpanie

K 15.09.2023 dosiahla SR za všetky fondy (okrem EPFRV) alokované pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni **11,31 mld. EUR**, čo predstavuje **78,02 %** z celkovej alokácie (EÚ zdroj).

Do konca programového obdobia je ešte potrebné vyčerpať 3,19 mld. EUR. Čerpanie je možné až do marca 2024 z dôvodu finančného vysporiadania a zaslania posledných súhrnných žiadostí o platbu z riadiacich orgánov na MF SR.

Pokrok od 15.05.2023 do 15.09.2023: nárast kontrahovania o 365,94 mil. EUR a čerpania o 1,16 mld. EUR (zo 70,02 % na 78,02 %).

Tabuľka č. 2: Stav implementácie jednotlivých OP k 15.09.2023

Operačný program	Zodpovedný rezort/orgán	Alokácia 2014 - 2020 (EÚ zdroj)	Kontrahovanie (EÚ zdroj)	Čerpanie (EÚ zdroj)	% kontrahovania	% čerpania	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania)	Ostáva vyčerpať do 3/2024 (rozdiel alokácie a aktuálneho čerpania) bez SAFE
OP Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 996 457 169	3 080 200 598	2 635 132 802	102,79%	87,94%	361 324 367	361 324 367
OP Integrovaná infraštruktúra	MD SR	6 009 937 611	6 461 171 611	4 528 621 933	107,51%	75,35%	1 481 315 678	906 497 127
OP Kvalita životného prostredia	MŽP SR	2 832 531 290	2 641 588 586	1 970 673 281	93,26%	69,57%	861 858 009	412 945 748
Integrovaný regionálny OP	MIRRI SR	1 935 724 762	2 324 116 079	1 545 000 771	120,06%	79,82%	390 723 991	314 357 256
OP Efektívna verejná správa	MV SR	354 655 437	365 406 820	307 050 899	103,03%	86,58%	47 604 538	47 604 538
OP Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912	156 509 631	155 480 419	98,39%	97,74%	3 591 493	3 591 493
OP Rybné hospodárstvo	MPRV SR	7 736 596	3 168 768	2 523 949	40,96%	32,62%	5 212 647	5 212 647
PS Interreg V-A SK-CZ	MIRRI SR	90 139 463	90 747 227	74 053 383	100,67%	82,15%	16 086 080	16 086 080
PS Interreg V-A SK-AT	MIRRI SR	75 892 681	75 798 423	56 994 566	99,88%	75,10%	18 898 115	18 898 115
Program spolupráce INTERACT III	BSK	39 392 594	39 392 594	39 115 381	100,00%	99,30%	277 213	277 213
EŠIF bez PRV		14 501 539 515	15 238 100 337	11 314 647 386	105,08%	78,02%	3 186 892 129	2 086 794 582

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

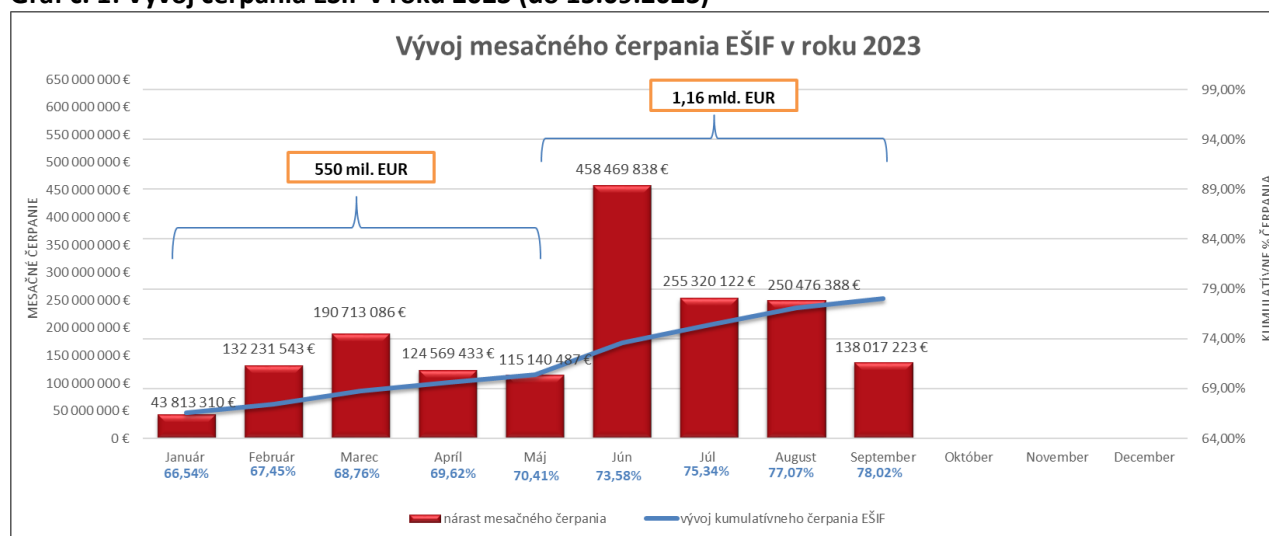
Tabuľka č. 3: Pokrok v implementácii od 15.05.2023 po jednotlivých OP

Program	Kontrahovanie zmena od 15.05.2023		Čerpanie EŠIF zmena od 15.05.2023	
	EÚ zdroj	p.b.	EÚ zdroj /za 7. a 8. ÚR za všetky zdroje bez pro- rata pre niektoré OP	p.b.
OP Ľudské zdroje	-45 164 594	-1,51%	146 597 064	4,89%
OP Integrovaná infraštruktúra	79 396 263	1,32%	449 564 936	7,48%
OP Kvalita životného prostredia	83 444 561	2,95%	116 034 023	4,10%
Integrovaný regionálny OP	228 349 271	11,80%	416 768 645	21,53%
OP Efektívna verejná správa	20 658 451	5,82%	15 113 158	4,26%
OP Technická pomoc	1 564 609	0,98%	4 733 810	2,98%
OP Rybné hospodárstvo	70 100	7,95%	40 624	6,17%
Interreg V-A SK-CZ	-1 846 945	-2,05%	4 635 905	5,14%
Interreg V-A SK-AT	-529 816	-0,70%	5 120 555	6,75%
PS INTERACT III	0	0,00%	0	0,00%
SPOLU EŠIF (bez PRV)	365 941 900	2,54%	1 158 608 721	8,00%

Zdroj údajov: ITMS 2014+, Certifikačný orgán (MF SR)

Pozn. mínusové položky v tabuľke - naďalej pokračovalo „upratovanie“ v rámci zazmluvnených projektov (mimoriadne ukončenie projektov, zohľadnenie nevyčerpania celej zazmluvnenej sumy, uzatvorenie dodatkov znižujúcich zazmluvnenú sumu,...).

Graf č. 1: Vývoj čerpania EŠIF v roku 2023 (do 15.09.2023)

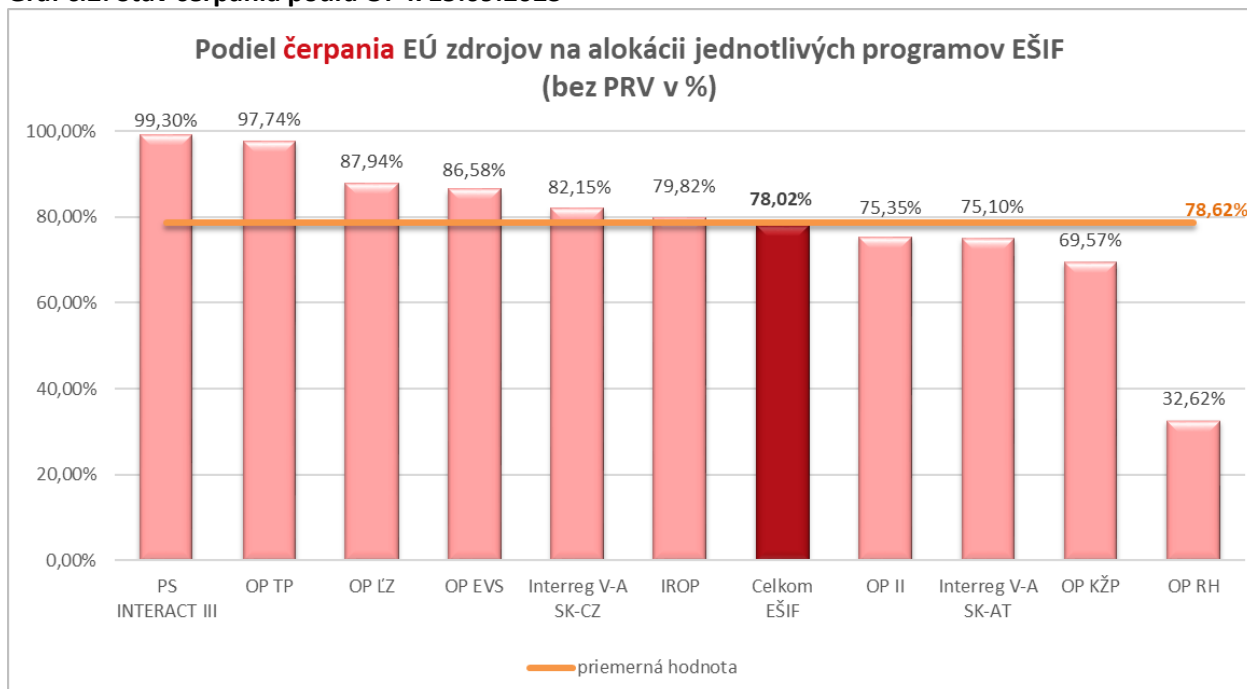

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

V roku 2023 bolo k 15.09.2023 vyčerpaných spolu 1,71 mld. EUR, z toho v období 01.01.2023 – 14.05.2023 to bolo 550 mil. EUR a v období 15.05.2023 - 15.09.2023 viac ako dvojnásobok - 1,16 mld. EUR.

1.2 Porovnanie stavu a zostatkov čerpania k 15.09.2023 podľa jednotlivých OP

Graf č.2: Stav čerpania podľa OP k 15.09.2023

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Graf č.3: Zostáva vyčerpať do konca programového obdobia podľa OP k 15.09.2023 (vrátane SAFE)

Zdroj údajov: Certifikačný orgán (MF SR)

Do konca programového obdobia (najneskôr do marca 2024) zostáva vyčerpať ešte **3,19 mld. EUR**

Najviac zostáva vyčerpať za:

- **OP II (1,48 mld. EUR)**, čo predstavuje 24,65 % alokácie,
- **OP KŽP (861,86 mil. EUR)**, čo predstavuje 30,43 % alokácie,
- **IROP (390,72 mil. EUR)**, čo predstavuje 20,18 % alokácie.